

BİZANS MİMARİSİ

1	Ders Adı:	BİZANS MİMARİSİ
2	Ders Kodu:	ARK 3061
3	Ders Türü:	Seçmeli
4	Ders Seviyesi	Lisans
5	Dersin Verildiği Yıl:	3
6	Dersin Verildiği Yarıyıl	5
7	Dersin AKTS Kredisi:	4.00
8	Teorik Ders Saati (saat/Hafta)	2.00
9	Uygulama Ders Saati(saat/Hafta)	0.00
10	Laboratuvar Ders Saati (saat/hafta) :	0
11	Dersin Önkoşulu:	yok
12	Dersin Dili:	Türkçe
13	Dersin Veriliş Şekli:	Yüz yüze
14	Dersin Koordinatörü:	Prof. Dr. DERYA ŞAHİN
15	Dersi Veren Diğer Öğretim Elemanları:	
16	Koordinatör İletişim Bilgileri:	Prof. Dr. Derya Şahin Uludağ Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Arkeoloji Bölümü Görükle- Bursa 16059 Tel: 0224 2941892 E-mail: dsahin@uludag.edu.tr
17	Dersin WEB adresi:	
18	Dersin Amacı:	Derste, Hristiyanlığın ortaya çıkışı ile başlayan süreçte, ilk Hristiyan topluluğun oluşumu ve Hristiyanlığın yayılmaya başladığı Erken Hristiyanlık Dönemi ibadet mekanları incelenmektedir. Bu ders, öğrencilerin Erken Hristiyanlık ve İlk Bizans Dönemlerinde bir ibadet mekanı olarak Kilise mimarisinin ortaya çıkışı ve gelişimi ile plan özelliklerini öğrenmelerini; dönemin yapısal karekterini çözümleyerek kavramalarını amaçlar.
19	Dersin Mesleki Gelişime Katkısı:	Bizans yapı ve buluntularını tanır.
20	Dersin Öğrenme Kazanımları:	
	1	“Bazilika” kavramının ortaya çıkışı, Romalı kimliğinden arınması ve Hristiyan ibadet mekanı haline gelmesi sürecini ayırt etme, Bazilika mimarisiyle ilgili temel kavram ve terimleri öğrenme
	2	Örtü şekillerine göre Bazilikaları Gruplandırma
	3	Erken Hristiyanlık ve İlk Bizans Dönemlerinde inşa edilmiş kiliselerin tipolojik ayırımını kavrama.
	4	Erken Hristiyanlık ve İlk Bizans Dönemlerinde inşa edilmiş kiliselerin plan ve süsleme özellikleri açısından kendinden önceki ve sonraki dönemlerde inşa edilmiş aynı ya da farklı işlevlerdeki yapılarla karşılaştırarak Bizans Mimarisi içindeki yerini değerlendirme.
	5	İnsan-İnanç-İbadet-Mekan ilişkilerini ve bunun mimariyi biçimlendirmesini tartışma.
	6	
	7	
	8	
	9	
	10	

21	Dersin İçeriği:	
Hafta	DERS İÇERİKLERİ	
	Teorik	Uygulama
1	Dersin tanıtımı, Hristiyanlığın ortaya çıkışı hakkında genel bilgi. Constantinus Öncesi Dönem. Paganizmden Hristiyanlığa geçiş. İlk Hristiyanların ibadetlerini gizlice gerçekleştirdikleri mekanlar hakkında genel bilgi. Dura Europos.	
2	Bizans mimarisinde ilk Kiliseler: Bazilikalar. Roma döneminin mahkeme ve toplantı yapıları olan bazilikaların, Hristiyan mimarisine adaptasyonu. Yapı Malzemeleri-teknikler.	
3	Örtü sistemlerine göre Bazilikaların gruplara ayrılması. 1. Helenistik Bazilikalar: Constantinus Dönemi Yapıları: Roma San Giovanni in Laterano (313), Roma San Pietro (319), Beytullahim Doğuş Kilisesi (333).	
4	Constantinus Dönemi Sonrası Helenistik Bazilikalar: (Anadolu'dan örnekler) Konstantinopolis Studios Bazilikası	
5	Constantinus Dönemi Sonrası Helenistik Bazilikalar: (Yunanistan'dan örnekler) Selanik Akeiropietos Bazilikası, Selanik Aziz Demetrios Bazilikası	
6	Constantinus Dönemi Sonrası Helenistik Bazilikalar: (İtalya'dan örnekler), Roma Santa Sabina Kilisesi Ravenna San Apollinare in Classe, Ravenna San Apollinare Nouvo Kilisesi	
7	Tonozlu Bazilikalar: Karaman ve Karadağ Kiliseleri. Kiliselerin plan özellikleri, bu tip kiliselerin genel özellikleri. Suriye Bazilikaları ile karşılaştırılması. 1 No'lu Bazilika, 7 No'lu Bazilika.	
8	Kubbeli Bazilikalar: Ortaya çıkışı, tanımı, Mimari Özellikleri. Alahan Manastırı.	
9	Konstantinopolis/İstanbul Hagia Sophia Kilisesi. Kronikçi Prokopius'un "Yapılar" kitabı eşliğinde yapım süreci, malzeme kullanımı.	
10	Konstantinopolis/İstanbul Hagia Sophia Kilisesi. İnşa evreleri, plan ve süsleme özellikleri	
11	Merkezi planlı Yapılar: Genel bilgi. Plan tipleri ve işlevleri. İstanbul Sergios Bakos Kilisesi	
12	Ravenna San Vitale Kilisesi, Roma Santa Costanza	
13	Haç Planlı Yapılar: Genel bilgi. Ephesos Ioannes Kilisesi, Konstantinopolis Havarium Kilisesi	
14	Ravenna Gala Placidia Mauseliumu	

22	Ders Kitabı, Referanslar ve/veya Diğer Kaynaklar:	R. Krautheimer, Early Christian and Byzantine Architecture, Pelican History of Art, Harmondsworth: Penguin Book, 1965. C. Mango (Çev. M. Kadiroğlu), Bizans Mimarisi, Ankara, 2006. Guntram Koch (Çev. A. Aydın), Erken Hristiyan Sanatı, İstanbul, 2007. S. Eyice, Karadağ (Binbir Kilise) ve Karaman Çevresinde Arkeolojik İncelemeler, İstanbul, 1971. B. Brenk, Spätantike und Frühes Christentum, Oldenburg, 1980. J. Beckwith, Early Christian and Byzantine Art, The Pelican History of Art, 1979. J.R. Mainstone, Hagia Sophia, Thames&Hudson, London, 1988. J. Lassus, The Early Christian and Byzantine World, London, 1966. W. Macdonald, Early Christian and Byzantine Architecture, London, 1968. T. F. Mathews, The Early Churches of Constantinople Architecture and Liturgy, Pennsylvania, 1980.
----	---	--

23	Değerlendirme
----	---------------

YARIYIL İÇİ ÇALIŞMALARİ	SAYISI	KATKI YÜZDESİ
Ara Sınav	1	40.00
Kısa Sınav	0	0.00
Ödev	0	0.00
Yıl Sonu Sınavı	1	60.00
Toplam	2	100.00
Yıl içi çalışmalarının Başarıya Oranı		40.00
Finalin Başarıya Oranı		60.00
Toplam		100.00
Kullanılan Ölçme ve Değerlendirme Yaklaşımları		Bağıl değerlendirme sistemi uygulanmaktadır.

24	AKTS / İŞ YÜKÜ TABLOSU
----	------------------------

ETKİNLİK	SAYISI	Süresi (Saat)	Toplam İş Yüğü (Saat)
Teorik Dersler	14	2.00	28.00
Uygulamalı Dersler	0	0.00	0.00
Sınıf Dışı Ders Çalışma Süresi (Ön çalışma, pekiştirme)	14	3.00	42.00
Ödevler	1	15.00	15.00
Projeler	0	0.00	0.00
Arazi Çalışmaları	2	5.00	10.00
Arasınavlar	1	10.00	10.00
Diğer	0	0.00	0.00
Yarıyıl Sonu Sınavı	1	20.00	20.00
Toplam İş Yüğü			135.00
Toplam İş Yüğü / 30 saat			4.17
Dersin AKTS Kredisi			4.00

25	PROGRAM YETERLİLİKLERİ İLE DERS ÖĞRETİM KAZANIMLARI İLİŞKİSİ TABLOSU															
	PY1	PY2	PY3	PY4	PY5	PY6	PY7	PY8	PY9	PY10	PY11	PY12	PY13	PY14	PY15	PY16
ÖK1	5	1	1	1	1	1	1	4	3	1	4	1	0	0	0	0
ÖK2	5	1	1	1	1	1	1	4	3	1	4	1	0	0	0	0
ÖK3	5	4	1	1	1	1	1	4	3	1	4	1	0	0	0	0

ÖK4	5	4	1	1	1	1	1	4	3	1	4	1	0	0	0	0
ÖK5	5	4	1	1	1	1	1	4	3	1	4	1	0	0	0	0
ÖK: Öğrenme kazanımlar PY: Program yeterlilikleri																
Katkı Düzeyi:	1 çok düşük		2 Düşük		3 Orta		4 Yüksek		5 Çok Yüksek							